

సంతాప సభ

మహాకవి పుల్లయ్యగారు మరణించిన వార్త ఊరిలో పొక్కింది.

కార్యదర్శి ఎల్లయ్యగారు మహా కంగారు పడిపోయాడు ఆ వార్త ఎంతవరకు నిజమా అని.

మహా మహా గొప్పవాళ్ళే చచ్చిపోతూంటే, మహాకవి పుల్లయ్య చావక ఏం చేస్తాడు అన్నాడు ఒక విరోధి శ్రోత. మరణం అనేది మహా మహా ఆరోగ్యవంతులకే తప్పదు. ఈ సాటికి చనిపోయే ఉంటాడు అన్నాడు మందిచ్చే వైద్యుడు.

వైద్యుడిమాట విన్న కార్యదర్శి ఎల్లయ్యగారు తక్షణం సంతాప సభ ఏర్పాటు ప్రకటించారు.

మర్నాడు సభ సమయంకి అరగంట ముందు-

కార్యదర్శి

మరణానికి, మంగళానికి కూడా ఒకే రీతిలో పంచరత్నాలు వ్రాయగల్గిన మహాకవి పుల్లయ్య పోవడం ఎంతో లోపం ఈ ఊరికి. ఆ మధ్య రజకుల మహాసభల్లో వ్రాసిన పంచరత్నాలు ఎంత బాగున్నాయి? “ఉతుకు ఉతుకు మంచు నెపుడు” అన్న పద్యం వహ్వో! మొన్న మంగలి సంఘం శతదినోత్సవాలు జరిగినపుడో “క్షౌరమనగ కళ్యాణమే” అన్న పదం బ్రహ్మాండంగా ఉంది. ఇంక ఈ ఊళ్ళోకి పెద్దవాళ్ళెవరైనా వస్తే పంచరత్నాలు వ్రాసే మొగాడు లేదు. ఆయన ఉండబట్టి అన్ని సభలు జరిపించాను. భారసాలకు, సత్యనారాయణ వ్రతానికి, పంచాయతీ ప్రారంభానికి, పంచముడి ఉద్ధరణకు, ఊళ్ళో కరణంగారి ఆరోగ్యము చెడినపుడు, మునసబుగారి ఆరోగ్యం బాగుపడినపుడు ఆయన వ్రాసిన కవితా ఖండికలు ఎలా ఉన్నా ఆయన్ను అందరూ వాడుకున్నవారే! చివరకు శ్రీనాథుడిలా పరమపదించాడు. ఓరి! ఇంక ఐదు నిమిషాలే ఉంది. ఇదేమిటి, ఇంకా ఎవరూ సభికులైనా రాలేదా? వీధిలోవాళ్ళను కొంచెం లోపలికి రమ్మని బంట్లోతు బలవంతయ్యను తొలిస్తే ఒరే, పదిమందిని లోపలికి రమ్మను. సభ ప్రారంభిస్తున్నామని చెప్పు. మునసబుగారు, పంతులుగారు, డాక్టరుగారు, వక్తలు సరైన కాలానికి ఎవరూ ఏ పనీ చెయ్యరనుకుంటా. మరి మనమంతా నిరంకుశలం లేకపోతే వేదాంతులం. అరుగో, అరుగో, పంతులుగారు దయచేశారు.

పంతులు

ఈ ఎల్లయ్యగాడికి బుద్ధిలేదు నిలుచుంటే సభ అంటాడు, ఎవడయినా చస్తే సభ, పుడితే సభ. రామరామచస్తున్నా ఈ సభల్లో మాట్లాడలేక. అయినా, అన్ని సభల్లో ఏమి క్రొత్తది మాట్లాడటం? అన్నిసభలకూ సరిపోయే ఒక ఉపన్యాసం టేప్ రికార్డు చేయించుకు కూర్చుంటే బాగుంటుంది. ఒక వేళ నే రాలేకపోయినా, అదైనా పంపించవచ్చు సభకు. నమస్కారం ఎల్లయ్యగారూ మనమేనా ప్రథమం? ఇంకా ఎవరూ రాలేదే? పుల్లయ్యగారిని పుల్లలమీది కెక్కించి భస్మం చేయించడం అయిపోయిందట. అదృష్టవంతుడు. ఇంద్రసభలో ఆస్థానకవి అయ్యే యోగం పట్టింది ఆయనకు. అక్కడ ఇంద్రుని కళ్ళమీదనో, లేక అప్పరసల అందం మీదనో పంచరత్నాలు వ్రాస్తే కాస్త కనకాభిషేకమైనా కురుస్తుంది.

బండ్రిగోతు బలవంతయ్య

ఈ కార్యదర్శిగారి గోల, రామరామ, భరించడం కష్టం. వీధిలో జనాన్ని లాక్కురమ్మంటాడేంటి? కనకయ్యగారిని పిలుస్తూంటే ఏదో పరధ్యానంగా మాట్లాడుతూ చుట్టపీక తీసి తవుక్కున మీద ఊశాడు. ఆ కోపిష్టి చెలమయ్య చెప్పుతీశాడు, 'పోవోయ్, నీ సభా నువ్వు అంటూ, పేకముక్కలు లెక్కపెట్టుకుంటూ. 'రాయ్' అని మా యింటిపక్క లచ్చమ్మని పిలుస్తే, నీ జిమ్మడా నీ కిదేం పొయ్యేకాలంరా' అని అదే తిట్టు. తస్మాదియ్యా, ఎవరిని పిలుసుకొచ్చేది? ఇద్దరు ముష్టోళ్ళను పిలుసుకొస్తేసరి పైసలిస్తారు, సభకాగానే రమ్మని. అదే స్టంటు చెయ్యాలి తస్మాదియ్యా!

సభ ప్రారంభించే సమయానికి అర్థగంట గడిచినా పంతులు తప్ప అటు సభికులుగాని, ఇటు వక్తలుగాని ఎవరూ రాలేదు. వచ్చిన పంతులుకూడా ఒక పదిహేను నిమిషాలలో మళ్ళీ వస్తానని బయటికి వెళ్ళాడు. భార్య బయట ఉందని, మధ్యలో ఆగిన కందిపచ్చడి రుబ్బు పూర్తిచేయటానికి తక్షణం ఇంటికి రమ్మని కబురువస్తే. డాక్టరుగారు కబురు పెట్టారు, "ఏదో ప్రమాదకరమైన ఆపరేషను చేస్తున్నా. వీలైనంత త్వరలో వస్తున్నా"నవి. మునసబుగారన్నారు. "ఒక భూమి అమ్మకం తేల్చుతున్నా. ఈ లోపుగా సభ ప్రారంభించ"మని. మహా కార్యదర్శి ఎల్లయ్యగారు మహా రుద్రుడైపోయాడు. ఏం చెయ్యలేక మహా చల్లబడిపోయాడు. ఏమీ తోచక మహా గందరగోళంలో పడిపోయాడు. మైక్ తెచ్చినవాడిపై అరిచాడు, కాస్త సినిమా పాటలైనా పెట్టరా. జనం వస్తారని 'చల్ మోహనరంగా, నీకు నాకూ జోడు కలిసెను

గదరా' పాట మొదలు పెట్టగానే కాసేపటికి చిన్నపిల్లల సైన్యం సభా ప్రాంగణంలోకి జొరపడింది. 'పిల్లలూ, అల్లరి చేయకండే' అన్నాడు మహా కార్యదర్శి ఎల్లయ్యగారు 'మరే, తాపీగా కూర్చోండి, తర్వాత మితాయిలు...' అన్నాడు రహస్యంగా బంబ్రోతు బలవంతయ్య కార్యదర్శిగారు వినకుండా.

రైతు భూమయ్య తొంగిచూచాడు లోపలికి, 'బాబూ, ఇక్కడ సినిమాకాని అవుతుందా?' అని. సభ అంటూ అరిచాడు ఎల్లయ్యగారు.

గబుక్కున నా లిక్కరుచుకుని 'రావోయి ఇది సంతాపసభ అంటూ' పిలిచాడు.

భూమయ్య వచ్చి ఒక పొగాకు కాడ విప్పి చుట్టు చుట్టుకుంటూ ఒక మూల కూర్చున్నాడు.

బంబ్రోతు బలవంతయ్య సత్రపు అరుగుమీద కూర్చున్న ఇద్దరు సాధువులను లోపలికి తెచ్చాడు రాగానే 'జై సీతారాం' అన్నారు వారు. కార్యదర్శి ఎల్లయ్యగారు ఒక్క నిమిషం ఆశ్చర్యపోయినా ప్రాపంచిక చింతలేని పరమ పవిత్రులు ఇద్దరు సభికుల జాబితాలో జేరడం కొంత శుభదాయకమే అనుకున్నాడు. 'కళ్యాణం నీకు' అని ఆశీర్వదించారు సాధువులు కాదుస్వామీ, ఈ సంతాప సభ త్వరగా పూర్తయ్యేలా ఆశీర్వదించు' అని లోపల అనుకున్నాడు ఎల్లయ్యగారు.

సాధువుల ఆశీర్వచన బలం కాబోలు, మరి యిద్దరు కోపిష్టి చెలమయ్య, పాపిష్టి వెంకయ్య వచ్చారు సభకు. డాక్టరుగారు కంగారుగా మెడలో స్టైతస్కోపు తగిలించుకునే వచ్చేశారు. ఎటోచ్చీ మునసబుగారు రాలేదు ఇంకా....

కార్యదర్శి

హమ్మయ్య, ఇప్పటికి సభలో జనం అందుకుంటున్నారు చనిపోయే రోగికి నాడి అందుకుంటున్నట్లు. మరి మునసబుగారు రాలేదే? ఆయన రాజకీయవేత్త. ఆలస్యంగా అంటే అసలు రానని అర్థమా! కావచ్చు పంతులేడి? వాళ్ళ ఆవిడ హిడింబి. ఇంట్లో పచ్చడి చెయ్యకపోతే పంతుల్నే పచ్చడి చెయ్యగలదు. ఇంక సభకేం రానిస్తుంది? ఇప్పటికే గంట ఆలస్యమవుతూంధి. ఉన్నవాళ్ళతో సభ కానిద్దాం. మధ్యలో వస్తారు జనం ఇక్కడ ఉపన్యాసాలు చూసి.

కోపిష్టి చెలమయ్య హాలులోంచి కేకవేస్తున్నాడు. 'ఏమయ్యాయి కార్యదర్శి, సభ మొదలు పెట్టు' అంటూ రైతు భూమయ్య చుట్ట ముట్టించాడు. 'పొగ త్రాగరాదు'

అన్న బోర్డు తాను చదవలేదు కనక.

‘ఏమయ్యా, శ్రావణ భాద్రపదాల్లా ఇద్దరే వచ్చారే ఈ సభకు’ అన్నారు కార్యవర్గంలోని ఒక కుర్రకారు సబ్బుడు ప్రక్కకు పిల్చి కార్యదర్శితో.

ఎల్లయ్యగారికి ఎక్కడలేనికోపం వచ్చి తక్షణం సభాప్రాంగణంలోకి దూరాడు ‘ఎల్లాగైనా ఈ వేళ సభ జరుగుతుందని, తక్షణం జరగాలని’ అంటూ మైకుముందు నిల్చున్నారు. ఇంకా ‘చల్ మోహనరంగా’ అంటూ పాట నడుస్తూంది.

‘మీరు పాడుతున్నారా సార్’ అన్నాడు ఒక ప్రేక్షకుడు. పెదిమలు కోపంతో బిగించారు ఎల్లయ్యగారు.

‘మహాశయులారా’ అన్నాడు.....

‘మహా చాపలారా అనకూడదూ?’

‘ఇక్కడ జనం ఎవరూ లేందే? అన్నాడు కోపిష్టి చలమయ్య.

‘ఈ నాడు ఈ సభకు శ్రీ అని పేరు తెలియక ‘ఆ సాధువు గారిని అధ్యక్షత వహించవలసిందని కోరుతున్నా’ అన్నాడు ఎల్లయ్యగారు.

‘జై సీతారాం’ అంటూ ఆయన వచ్చి కుర్చీలో ఆసీనుడయ్యాడు.

‘ఈ సభలో డాక్టరుగారు, చలమయ్యగారు, పంతులుగారు మాట్లాడుతారు. పంతులుగారింకా రాలేదు’ అన్నాడు కార్యదర్శి.

‘వచ్చేనయ్యోయి’ అంటూ గుమ్మంలోంచి కేకపెట్టాడు పంతులు కాస్త కందిపచ్చడి దవడలో పెట్టుకుని లాలాజలం మ్రింగుతూ.

‘అయితే యిది ఏం సభ?’ అన్నారు సాధువుగారు, ఏమీ తేయక పోవడంవల్ల.

‘సంతాప సభ’ అన్నాడు కార్యదర్శి మర్యాదగా.

‘ఏ సంతాప సభ’ అన్నాడు సాధువు చిదానందంగా.

‘నా సంతాప సభ’ అని కోపంగా అనబోయి, సర్దుకుని, ‘మహాకవి పుల్లయ్యగారు మరణించారు, అందుకు’ అన్నాడు కార్యదర్శి నవ్వుతూ.

సాధువుగారు మరణాల గురించి వేదాంత దోరణిలో గంభీరంగా తొలి పలుకులు ప్రవచిస్తున్నారు.

1 వ ప్రేక్షకుడు

దీనమ్మ కడుపు కాల. ఇంట్లో ఒకటే రంది రోజూ సణగడమే, ఆ వ్యాపారంలో

ఒక వెయ్యి పోయిందే అనుకో. వద్దాణం అమ్మి తెచ్చేనే అనుకో. ఆ మాత్రం మొగుడనే గౌరవం ఉండొద్దూ? ఊరంతా యాగీ చేస్తుంది. వ్యాపారంలో నష్టం వచ్చిందని. దీన్ని ఒదిలేసి ఆ సాధువుగారిలా మారిపోయినా బాగుండేది. ఆహాహా! ఏం మాట్లాడుతున్నాడు, మరణమనేది మనందరికీ ఉంటుందట. ఏమీ సత్యం, ఎంత చక్కగా చెప్పాడు. ఆ మరణమేదో దానికి వచ్చినా పోయే, పేద విరగడమయ్యేది. ఏ కన్నె పడుచునో పెళ్ళిచేసుకూర్చుంటే దానికి ఈ వ్యాపారం గొడవలు తెలియవుగా, నోరుమూసుకూర్చునేది.

చలమయ్య

ఈ సాధువుగారి కాషాయరంగు మంచి పాకానబడిందే, ఇటువంటి గుడ్డ మా విధవ చెల్లెలికి తెస్తే బాగుంటుంది. ఎక్కడ దొరుకుతుందో అడగాలి ఈయన్ను. సభ అయ్యాక. అయినా సాధువులు సాహిత్య వేత్తల గురించి మాట్లాడడమేమిటి? పుల్లయ్య గురించి ఒక్క ముక్కయినా చెప్పడే! బదరీయాత్రగురించి మాట్లాడుతాడు, అసలు పుల్లయ్య ఎవరో తెలిసేడిస్తేగా?

2 వ ప్రేక్షకుడు

జానకి కాషాయరంగు చీర కట్టుకుంటే ఎంత అందంగా వుంటుందో! దాని శిరోజాలు సాధువుగారి గడ్డం నలుపును మించి మిసమిసలాడుతున్నాయి. ఈయన ముఖంలో ప్రశాంతతే ఒక్కొక్కసారి ఆమెలోనూ కనిపిస్తుంది. ఈ సంక్రాంతి సెలవులవగానే తక్షణం పట్నం వెళ్ళాక పెళ్ళాం సంగతి తేల్చేయ్యాలి. జానకి, ఈ సాధువుగారిని చూస్తూంటే నువ్వే జ్ఞప్తికి వస్తున్నావు. ఇంక ఈ ఉపన్యాసం ఏం వినిపిస్తుంది నాకు.

సభకులలో ఒక స్త్రీ

అప్పుడే ఎనిమిది గంటలయిందే. ఇంటికి వారు వచ్చేస్తారు కాబోలు! తాళం చెవి ప్రక్కయింటావిడకు యిచ్చి వచ్చాను. అదొక దొంగకిలాడి. ఒక్క నిముషంలో మనిషి ఎదురుగా ఉంటేనే తలలు మార్చేస్తుంది. ఇంకెవరూ లేకపోతే చెప్పాలా? ఆయనో బోళా శంకరుడు. పకపక నవ్వడం తప్పితే ఏమీ తెలియదు. నా కర్మ, ఆయనతో ఎంతకాలం కాపురం చెయ్యాలోకాని, ఏమిటీ ఈ సాధువు ఉపన్యాసం, ఊరికే సాగుతూంది?

రైతు భగముయ్య

ఏటయ్యూ ఏటి మాట్లాడుకున్నాడు ఆ సాధువుగారు? ఏదో వేదాంతం సెబుతాడేటి, ఏదైనా రెండు శ్లోకాలు తీయక. అసలు ఏ వూరోడుయాయన. దొంగకోళ్ళు పట్టేరకంలా ఉన్నాడే! ఆమ్మో వీళ్ళను నమ్మడానికి వీల్లేదు. మా మనమరాలు బంగారు గాజుల్ని ఆ మధ్య ఇలాంటి సాధువే దొంగిలించుకుపోయాడు. ఓరి ఈడికేసి అదేపనిగా చూస్తోకూకుంటే యి సుట్టారి పోయిందే.

చలమయ్య

ఏడిసిట్టుగానే ఉంది అధ్యక్షుడుగారి సంతాప ఉపన్యాసం, పోయి కాస్త అరుగుమీద పేకాడితే నాలుగు డబ్బులు దొరికేవిగా! పైగా, ఇక్కడ మాట్లాడాలిట మాట్లాడతా, జన్మలో ఇటువంటి సభ ఇంక జరగకుండా మాట్లాడతా. ఈ చలమయ్య తడాఖా చూపుతా. ఆపడేం ఉపన్యాసం ఈ సాధువుగారు. ఏమండోయ్ కార్యదర్శిగారూ, ఎంతటైమిచ్చారు అధ్యక్షుడుగారికి? కాస్త మేము కూడా మాట్లాడాలిగా, చెప్పండి ఆపమని. నన్ను ఆగమనడం కాదయ్యా! ఆయన వాక్రవాహం ఆపమను. ఊళ్ళోవాళ్ళం ముందు మాట్లాడాలిగా. అదిపోయి ఎవరో ఊరుకు సంబంధించని మనిషిచేత ముందు మాట్లాడించడమేమిటి?

సాధువు అధ్యక్షులు తమ ఉపన్యాసం ముగించారు. లావైన డాక్టరు గారు ఆయాసంగా సంతాపకరంగా లేచారు. 'ఈ గ్రామంలో నా చేతి మీదుగా చనిపోయిన వారిలో పుల్లయ్యగారు 111వ వారు. సాధారణంగా నా వైద్యంతో ఎవరూ చావరు. చస్తే మరి బ్రతుకడం.. ఆయన ఉపన్యాసం సాగుతూంది.

1 వ ప్రేక్షకుడు

ఓరి! ఈ సంగతి తెలియదే నాకు. ఇంతకాలం ఆ ఆయుర్వేదం భిషగత్తుగారి మందులు ఇప్పిస్తున్నాను అవిడకు. నీ చేత మందిప్పిస్తే దాని నోటికి పక్షవాతమైనా వచ్చేదేమో, సంతోషించేవాడిని.

చలమయ్య

చెప్పునామయనా శ్రీరంగ నీతులు. ఎంతమంది దగ్గర డబ్బు దోచావో రంగునీళ్ళకు రూపాయి - ఇంజెక్షనుకు అయిదు - ఆపరేషన్కు అరవై - ఈ ఊరు డబ్బంతా నీ కడుపులోకే పోయింది. డబ్బివ్వలేనివాడిని చంపుతావు. డబ్బిచ్చేవాణ్ణి కొంతకాలం

బ్రతికిస్తావు, నీ ఫిజుకోసం. నువ్వు సభలదాకా వచ్చావూ ఏల? పంచాయతీ ప్రెసిడెంటు అవ్వాలని ఎత్తు వేస్తున్నావా నాయనా! నీ సంగతి చెబుతా మునసబుతో. నీకు ఎలక్షనులో ఉప్పు నీళ్ళు కూడా దొరక్కండా చెయ్యకపోతే నా పేరు చలమయ్యే కాదు-కాసుకో.

2 వ ప్రేక్షకుడు

జానకి తండ్రి ఇలాగే ఉంటాడేమో! ఇంత డబ్బున్నవాడయి, జానకి ఒకరై కూతురువుతే, చక్కగా ఇల్లరికమే ఉండవచ్చు మనం. నన్ను తప్పక డాక్టర్ చదువమంటారు మామగారు. అప్పుడు మనమూ ఇలాగ సభల్లో.... కాని, సంతాప సభల్లో మాట్లాడకూడదు.

సభకులలో ఒక స్త్రీ

ఈ డాక్టరుగారి భార్య ఉత్తి పీనాసిట. ముష్టివాడికి అన్నం మెతుకులైనా విసరదట. ఈయన బాగా డబ్బు పోగు చెయ్యటం, ఆవిడ బ్యాంకులో వెయ్యడం. మొగుడంటే యిలా వుండాలి. మా ఆయన వున్నాడు. తెచ్చినబ్బు ఏమయింది అండీ అంటే, తెల్లమొహం వేస్తాడు. దారిలో ఎవరు కనిపిస్తే వారికి దానమే. అందరికీ ఆ పువ్వులపూజ లభించొద్దు! అరేరే, పోతా ఇంటికి. ఈపాటికి ఆయన యింటికివచ్చి ప్రక్కంటి ఆవిడతో సభచేసి కూర్చోగలడు.

భామయ్య

ఏటయ్యా ఈ డాక్టరు పేలుతాడు! మందేనా సరిగా యివ్వలేని యీడు మాటేం సెప్పగలడు? రంగునీళ్ళుపేరుతో అంతా దొంగసొమ్ము చేసుకుంటున్నాడు. ఆ స్టైతస్కోపు రబ్బరు తీసి నా సుట్టకు తోడుగా చేసుకొంటే బాగుంటుంది.

డాక్టరుగారు మాట్లాడి నీరసంగా వాలి, జేబులోని ఒక మాత్ర మింగి, మంచినీళ్ళు త్రాగి కూర్చున్నారు.

పంతులుగారు లేచారు మాట్లాడడానికి. ఆయన లేవగానే ఓ చిన్న జ్ఞాపకం వచ్చి నవ్వుకున్నారు. మీరు యిచ్చిన కందిపచ్చడి చాలారుచిగా ఉందండీ' అన్న భార్యమణి మాట జ్ఞాపకంవచ్చి, మందహాసం చేసి, గబుక్కున సంతాప సభ ఇది అని గుర్తుకు వచ్చి విచారంగా ముఖం పెట్టి ఉపన్యాసం మొదలుపెట్టారు. 'పుల్లయ్యగారి మరణంతో

ఈ నమాజం కందిపచ్చడిలేని భోజనంలా తయారయింది. ఆయన కవితలో కందిపచ్చడిలేని కమ్మదనం అంతా ఉంది. ఆయన ముఖవర్చస్సు కందిపచ్చడి వర్చస్సు. కాని, ఆయన జీవితంలో కష్టాలు చూస్తూంటే, కందిపప్పు రుబ్బుతున్నప్పుడు కలిగేటంత బాధ కలుగుతూంది అంటూంటే, చలమయ్యగారు అరిచారు. ఏమయ్యా, నువ్వు కందిపచ్చడి తప్ప జీవితంలో ఇంకేమీ తినలేదూ' అంటూ.

కార్యదర్శి 'నిశ్శబ్దం' అన్నారు.... కొంచెం గర్వంగా, సభ సాగిపోతూందన్న సంతోషంతో.

సాధువు

భగవాన్! ఈ సంతాప సభకు అధ్యక్షత వహించడం నీ ఇచ్చు కదూ! సినిమా టిక్కెట్టు క్యూలో నిలుచున్న లావుపాటి ఆయన జేబు ఖాళీ చేసినప్పుడు, లైసెన్సు లేకుండా మత్తుపానీయాలు దేశంలో పంపిణీ చేసినప్పుడు.. టాక్సీ డ్రైవ్ చేస్తూ మనిషిమీద పెట్టగా అతడు మరణించినప్పుడు - లభించిన శ్రీకృష్ణ జన్మస్థానం వదిలాక, ఇంటి దగ్గర గయ్యాళి భార్య గుర్తుపట్టక పోగా, జీవితం మీద విరక్తి కలిగి ఈ అవతారం దాల్చానే-ఎక్కడ ఎప్పుడు ఎన్నాళ్ళు ఋణమో! ఈ కార్యదర్శి కాస్త కాఫీనీళ్ళన్నా పొయ్యడేం చెప్పా? సంతాపసభ పేరు చెప్పి విరాళాలు ఎంత వసూలు చేశాడో? అందులో అయిదవ వంతయినా నాకు విరాళ మిచ్చితే రెండురోజులు భోజనం హాయిగా గడిచేదిగా? నా తోటి సాధువు మూల జోగుతున్నాడే - పాపం, ఆయాసం మత్తు. కాదు ఆకలి, నీరసంమీద మత్తు. పడుకోనా? తెల్లారిపోతూంటే పంతులు గారి కంది పచ్చడిమాట వింటూంటే, పది దినాల ఆకలి పెల్లుబికి పస్తూంది. జై సీతారాం! ఏమి ఇచ్చరా నీది!

కార్యదర్శి

పంతులుగారు ఏమి మాట్లాడినా పరిహాసంగానే వుంటుంది. అసలు ఆయన స్వరూపమే అటువంటిది. కుంటికాలు, బిళ్ళగోచి, నెత్తిమీద కోడిపుంజులా నిలుచునే రెండు వెంట్రుకలు. ఎటు చూస్తాడో తెలియని మెల్లకళ్ళు - ఈ ఊళ్ళో ఉండవలసిన వాడు డాక్టరుగారు కుర్చీలో కూర్చోలేకపోతున్నారే. నల్లులు కుట్టాయేమిటి చెప్పా! కావచ్చు, నన్నూ కుడుతున్నాయి మరి. ఈ హాలు కుర్చీలు తాతలనాటివికదా! పవిత్రమైన వాటికి నల్లులు పట్టడం సహజం. అసలు ఈ సాధువు ఎవరో? వీడు

డిటెక్టివ్ రహస్యంలా వున్నాడు, పలకరిస్తే ఏం గొడవో? సభ కాగానే మాట్లాడకుండా సాగనంపాలి. లేదా, ఏదైనా సన్మానం చెయ్యమనగలడు. పంతులుగారి ఉపన్యాసం అయిపోయిందే, చలమయ్యగారు మాట్లాడుతారు. వీడి సిగ తరగా అలా కోపంతో చిందులు త్రొక్కుతాడెందుకూ? ఎవరిమీద ఈ ఆగ్రహం! అసలు ఈ సంతాప సభలో కొంచెం తగ్గించుకో వద్దూ!

చలమయ్య అరిచాడు ఉపన్యాసంలో

. అసలు ఈ సన్యాసులు, సాధువులు సంతాప సభలకు అధ్యక్షత వహించడమేమిటి? అర్థంలేకుండా? ఈ కార్యదర్శికైనా బుద్ధి ఉండొద్దూ?

సాధువు ఎగిరాడు కోపంతో - అసలు సన్యాసులు అధ్యక్షత వహించినపుడు కోపిష్టి మనుష్యులు మీరు మాటాడటం ఏమిటి? అర్థంలేదు. ఇక మీరు మీ ఉపన్యాసం ఆపండి' - అన్నారు అధ్యక్షులు

'నేను ఆపను, నువ్వేం చేస్తావు' రీతిగా నిలుచున్నాడు చలమయ్య.

'నేను బెల్లు కొడతాను' అన్నాడు సాధువు అధ్యక్షుడు.

'కొట్టుకో. బంబ్రోతు బలవంతయ్య వచ్చి నిన్ను గెంటెస్తాడు సవాలు చేశాడు చలమయ్య.

'ఏమండోయ్! కాస్సేపు శాంతి! గోలగా అరిచాడు కార్యదర్శి.

'ఆయన్ను కొంచెం నోరు సంబాళించుకోమనండి' అన్నారు అధ్యక్షులు సాధువుగారు.

'ఓరి నీకింత పొగరా? నన్ను అలా అంటావా?' అంటూ జేబులోని పేకముక్కలు బాణవర్షంలా కురిపించాడు సాధువుమీద చలమయ్య.

'నీ పని పడతా' అంటూ సాధువు కోపంగా చేతిలోని కర్ర కమండలం చలమయ్య మీదకు విసిరాడు - ఆటంబాంబులా.

'అరెరే! ఫస్టు ఎయిడ్ బాక్సు తేలేదే' అనుకున్నారు డాక్టరుగారు.

పంతులుగారు బ్రతికుంటే బలుసాకు కూర కందిపచ్చడితో భోంచెయ్యవచ్చని ఆ గందరగోళంలోంచి జారుకున్నారు.

సాధువు, చలమయ్య కలియబడ్డారు కచ్చాలు బిగించి.

'శాంతి, శాంతి' అని అరిచాడు కార్యదర్శి మూడో సంగ్రామానికి విత్తులు చల్లబడుతున్నాయన్న భయంతో, కార్యదర్శి కేకలకు ఆ వీధి పోలీసు ప్రత్యక్షమయ్యాడు. అసలు అధ్యక్షత వహించవలసిన మునసబుగారు భూమి అమ్మకం వ్యవహారం ముగించుకు వచ్చారు. పోతున్న ప్రేక్షకులనుద్దేశించి 'సభ అయిపోయిందా' అన్నారు.

కార్యదర్శిని పిలిచారు కాని, ఆ కొట్లాటలో బాధపడుతున్న కార్యదర్శికి ఆ మాటలు వినబడలేదు.

చలమయ్య పేకముక్కలు చిరిగి ముక్కలయ్యాయి. సాధువు కర్ర కమండలం చెక్కలయి ఊరుకుంది. చలమయ్య గాయానికి కట్టుకడతానని డాక్టరుగారు తీసుకుపోయారు.

తోడి సాధువు అధ్యక్ష సాధువును లాక్కుపోయాడు సత్రంలోకి.

మునసబుగారు ఒంటరిగా ఎదురుగా నిలుచున్న కార్యదర్శిని ప్రశ్నించారు - "ఏమయింది సభలో" అని సంతాప సూచకంగా కార్యదర్శి ఎల్లయ్యగారు కుర్చీలో కూలబడ్డారు. - చేతులు నెత్తిన పెట్టుకొని.

నెత్తిమీద చెమట బిందువుల తడి తగిలింది కార్యదర్శిగారికి, కాని ఒక్క శిరోజంకూడా లేదని తట్టింది. అప్పటికే గుర్తించారు కార్యదర్శి-ఒక్కొక్క సభకు ఒక్కొక్క వెంట్రుక రాలిపోయింది కాబోలు అని.

మునసబుగారు మూల్గుతూ వెళ్ళిపోయారు కార్యదర్శిని వదిలి, పనుందంటూ.

కార్యదర్శి ఎల్లయ్యగారు బంట్లోతు బలవంతయ్యను హాలు తలుపులు మూయమని సంతాపంతో సాగిపోయారు ఇంటికి.

ఇంటికి రాగానే కార్యదర్శికి ఒక విచిత్రమైన వార్త అందింది - మహాకవి పుల్లయ్యగారి మహాకాయం శ్మశానందాకా వెళ్ళాక ఊపిరి పీల్చుకో సాగిందని. తిరిగి ఏడుకట్లు విప్పుకుని ఇంటికి వచ్చి కోలుకుంటున్నారని.